

DOMOVINA

Izdaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četrť leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celju.

Dvojna mera in strahopetnost poslancev.

Po posredovanju nekaterih trgovinskih zborov je izdalo vojno ministerstvo te dni ukaz, glasom katerega so trgovski pomočniki podvrženi vojaški službi, oproščeni vseh orožnih vaj, ako so stalno v tujini, izvzemši v krajih ob Črnem in Sredozemskem morju naseljeni in se pečajo s trgovino. Isti ukaz oprošča tudi novince, da jim ni treba v svoj pristojni kraj v domovino k naboru hoditi. S tem je vojno ministerstvo storilo trgovskemu stanu in obrti veliko uslugo in bode naši zunanji trgovini mnogo koristilo. Zato ne more biti nihče zoper imenovani ukaz. A kdor ve, da ti trgovski pomočniki in samostojni trgovci, ki so naseljeni v prekmorskih krajih, že sedaj niso redno prihajali k orožnim vajam in da so se jim vedeli z različnimi izgovori umakniti, ne da bi jih bila vsikdar dosegla roka pravice, ne bode omenjenemu ukazu pripisoval tolikega pomena, kolikor ga ima na videz. Vojno ministerstvo je z njim le potrdilo, kar se je izdavnica izvrševala ter dalo v tem oziru nezakonitemu dejstvu zakonito lice.

Vse drugače pa je ministerski ukaz presojati s stališča v domovini živečih trgovcev, trgovskih pomočnikov in obrtnikov, zlasti pa s stališča naših poljedelcev, na katerih ramah sloni v prvi vrsti vojna sila. Če kdo, smejo pač poljedelci zahtevati, da se jim olajša neznosno breme militarizma. A kaj se je za nje doslej storilo? Kako je podpirala doslej vojaška oblast naše kmete? Odgovor ni težak in zato ga prepuščamo raji vsakemu posamezniku.

Pribiti pa moramo na tem mestu vnovič, da pomeni večkrat imenovani ukaz neko dvojno mero. Avstrija, ki je v prvi vrsti poljedelska država in ki bi se morala vsled tega najbolj na razvoj kmetijstva ozirati, dovoljuje trgovini vsakovrstne olajšave, čeravno ista ne igra in po vsej verjetnosti še dolgo ne bode igrala one važne vloge, katero igra poljedelstvo. Avstrijski trgovci v tujini, ki prav malo ali pa nič ne koristijo državi, se podpirajo, njim se dajejo olajšave, dočim se zvrča vsa bremena, zlasti za vojaštvo, na rame propadajočega kmeta.

Na drugem mestu smo povedali, da znašajo stroški za vojsko za l. 1901 za celih 12 milijonov več. Kdo jih bo v prvi vrsti plačal, če ne zopet povsod prezirani kmet? In vprašajmo se, kako postopajo naši poslanci, kadar se jim nudi prilika storiti za svojega volilca, kmeta, kako malenkost.

Ozrmo se po nešteti tozadevnih predlogih nekaterih za kmečki blagor vnetih državnih poslancev in pokličimo si zopet v spomin govor ednega slovenskega poslanca, ki je izrazil v razpravi v zadnjem rekrutnem zakonu svoje veselje nad tem, da more zopet toliko in toliko vojakov in toliko in toliko milijonov dovoliti, in ki je skupno s svojimi ožjimi tovariši glasoval zoper vse olajšave, predlagane od druge strani v prid kmetijstva.

Tako skrbi torej država za trgovce v tujini, ki so čisto dvomljive vrednosti zanjo, in tako pospešuje ista država kmetijstvo, ki je steber

in opora prestola in države v dobrih kakor hudih časih.

In tako zaslonbo ima naš kmet v svojih poslancih, katerim izreka v svoji nevednosti in na povelje svoje popolno zaupanje.

Sam cesar je dejal pri sprejemu letošnjih delegacij, da so stroški za vojsko veliki in da je treba spraviti jih v sklad z denarnimi močmi prebivalstva. Eden sam poslanec (Prade) je rahlo omenil velike težkoče, katere prizadeva ljudstvu od leta do leta naraščajoči vojni proračun. Vsi drugi pa niso imeli toliko poguma, da bi povedali cesarju pravo mnenje ljudstva, dasi želi cesar isto zvedeti. Kmet! ali ti bode omenjena dvojna mera in strahopetnost tvojih zastopnikov odprli oči?!

Državni zbor.

Četrta seja je bila še krajša od prejšnjih, saj ni bilo niti sto poslancev navzočih, toraj ni bila zbornica sklepna. Češki poslanci so nadaljevali obstrukcijo. Krščanski socialist posl. Wohlmeyer misli je na zviti, a ne njemu lasten, način, formalno obstrukcijo preprečiti. Kakor smo že poročali, onemogočujejo češki zastopniki delovanje s tem, da podajajo nebroj raznovrstnih prošelj, govore dolge govore ter predlagajo o vsaki taki prošnji po dvojno glasovanje. Posl. Wohlmeyer pa je stavil v tej seji predlog, naj se sklene, da se vse bodoče prošnje čeških poslancev sprejmejo že naprej v stenografični zapisnik. Čehi so takoj odgovorili, ter izjavili, da bodo, ako se tak sicer proti poslovniku stavljeni predlog sprejme, takoj zahtevali, da se ta ali ona po njih podana prošnja ne vzame v zapisnik. Vseled tega je uvidel Wohlmeyer brezuspešnost svojega predloga ter ga umaknil.

Ko se je v predlogih glasovalo, moral je predsednik priznati, da je zbornica nesklepna, ker je bilo samo 89 poslancev navzočih ter je sejo zaključil.

Zaradi sestanka delegacij se zasedanje prekine ter se je prihodnja seja še le 17. majnika vršila.

Doslej so se vršile samo štiri seje. Čehi so obstruirali in preprečili takó zbornično delovanje. V očigled temu dejstvu govori se prav resno o usodi parlamenta. Nekateri govorijo, da se bode nekaj sej, toda če Čehi ne odjenjajo, razpusti se zbornica koncem junija. Vlada misli izdati oklic na narode ter jih pozvati, da se pri bodočih državnozbornskih volitvah, ki bi bile v tem slučaju že meseca septembra, odločijo za take poslance, ki bodo resno delali. Ko bi prišlo res do novih volitev, sme se skoro gotovo reči, da pride v državni zbor še več radikalnih poslancev, ki bodo vladi še večje težkoče delali. Kajti vlada ne pozna pravega ljudskega mišljenja, ki je skrajno ogorčeno nad večnimi krivicami in značilnem cincanjem merodajnih politikov.

Vrše se sicer med Čehi in vlado pogajanja za opustitev obstrukcije. Mogoče je, da se povoljno izidejo, še bolj pa je mogoče, da se razbijejo, ker stoji vlada popolnoma pod poveljstvom nemških nestrpnežev.

Celjske in štajarske novice.

(Cesarjevo potrjenje.) Cesar je potrdil izvolitev gospoda Franca Simončiča namestnikom načelnika krajnega zastopa sevniškega. Za vse napade od gotovih stranij je to za vrliga narodnjaka popolno zadoščenje.

(Slovenska železna trgovina „Merkur“) otvori se jutri v sredo in se protokolira. Razni zakotni lističi napadajo s posebno slastjo delavnega in podjetnega g. Peter Majdiča, radi te nove slovenske pridobitve. „Deutsche Wacht“ je pisala „der sattsam bekannte Peter Majdič“, mi pa pravimo, počakajte, morda vam bo še prav prišel za vaše želodce.

(„Celjsko pevsko društvo“) je priredilo minulo nedeljo v korist svojemu režiserju predstavo „Martin Smola“ ali „Kinematograf“, ki se je dobro obnesla v vsakem oziru. Gostoval je član dramatičnega društva iz Ljubljane g. Danilo. Podrobno oceno prinesemo prihodnjč.

(Slovensko uradovanje) se še vedno noče udomačiti pri naših občinskih uradih. Župani se bojijo zameriti okrajnim glavarjem, sodnikom itd. pa jo udarijo po nemško. Razven tega pa so nekateri županski uradi tako nemarni, da slovenskim strankam nemško dopisujejo, ker imajo za tajnike stare vojake, ki nočejo slovensko uradovati. Za danes ne imenujemo občin, pač pa jih bomo prihodnjč, ako se ne poboljšajo. Omenimo le, da so tri takšne ob štajarsko-kranjski meji. Občine naj se privadijo s sledajo oblastjo bodi si nadrejeno, bodi si jednako, bodi si slovensko, bodi si nemško — le slovensko uradovati, da na tak način pokažejo, da se spoštujemo tudi sami. Znan nam je slučaj, da je nek slovenski krajni šolski svet zaradi vžoljanja nekih hiš delal nemško pritožbo na upravno sodišče, katero je pritožbo zavrnilo, ker so mislili, da je pritožba le izrodek nemškega „šulferajna“. Kdor se za stvar zanima, ima dotične podatke pri nas na razpolago.

(Porotne obravnave v Celju.) Porotniki pri celjskem okrožnem sodišu so imeli soditi v naslednjih slučajih: Jožef Weber, dninar, star 60 let, rojen v Gradišah, sodni okraj Kamnik, je obtožen poskušenege zavratnega umora, ker je hotel „na puštoti“ v kraju Savinjska gora živečo vdovo Marijo Drobež in njene starše Matija in Marijo Glojek zastrupiti s tem, da jim je v zrezance ali nudelne skrivoma namešal arzenika. To je storil v namenu, da bi se polastil premakljivega premoženja umorjenih. K sreči ni nobeden gori omenjenih zastrupljene jedi toliko jedel, da bi se mu kri zastrupila, nega so vsi smrti utekli z navadnimi želodčnimi slabostmi. Obdolženec je od začetka trdovratno tajil, pozneje pa vsled neovrznih dokazov prisiljen priznal vso krivdo in tudi namen započetege hudodelstva. Porotniki so ga krivim spoznali hudodelstva poskušenege zavratnega umora in sodišče, kateremu je predsedoval predsednik pl. Wurmser, ga je obsodilo v 8letno težko ječo. — Ignac Dolar, lončarski pomočnik iz Dobrne, star 20 let, je obdolžen, da je ubil tovariša Jamnikarja. Jamnikar in Rudolf Iskrač sta se pri nekem popivanju sprla. Ko so šli fantje skup z gostilne domov je zahteval

Jamnikar, da se mora Iskrač od družbe odstraniti. Ta je tudi to storil in pospešil korak. Ko je potem cela družba pri hiši Franca Arliča obstala, šel je Jamnikar za pregnanim Iskračem, obtožen Dolar pa za Jamnikarjem, ker se je kakor pravi, bal za Iskrača, s katerim sta si bila iskrena prijatelja. Ko so potem šli zaostali fantje po svoji poti naprej, so našli ob poti Jamnikarja ubitega. Ševeda je precej letel sum na Dolarja, da je Jamnikarja ubil, ker se je že prej grozil, da ga bo tako premikastil, da ne pojde na nobeno gostijo več. Dolar je priznal, da sta se z Jamnikarjem, ki je bil jako nagel in vroče krvi, sprla, da ga je Jamnikar pograbil in da se je on le branil s tem, da ga je trikrat po glavi udaril. Porotniki so dobili prepričanje, da je Dolar ravnal v silobranu, spoznali so ga pa krivim prekoračenju silobrana in sodni dvor pod predsedstvom svetnika pl. Fladunga je obsodil Dolarja na 8 mesečen oster zapor. — Karl Skale, 25 let star, rojen v Litomešicah, prej pisar pri dr. Kovatschitschu v Celju in član mestne godbe, sedi na zatožni klopi, ker je v svoji zadnji službi pri štorjanski rudarski družbi kot zapisnikar med ali dnin, svojega gospodarja na ta način goljufal, da je pri seštevajanju večje zneske zapisoval, kakor jih je bilo treba v izplačevanje. Ker je on te večje zneske v roke dobil in izplačeval delavce, je prebitek sam spravi. Na sled so prišli tem goljufijam, ker se jim je razkošno in potratno življenje Škaletovo v zadnjem času čudno zdelo v primeri z njegovo plačo. Še ni bil prav 10 mesecev v službi in je že vsega skup na tak način zataknil 2595 gld. Obtoženi svoje hudodelstvo prizna in porotniki ga tudi krivim spoznajo. Sodni dvor pod predsednikom pl. Fladung, obsodi Škaleta v dveletno težko ječo. (Dalje prih.)

(Interpelacija.) Državno pravdnštvo v Celju ima stalno rubriko med državnoborskimimi interpelacijami. Minoli petek je zopet interpeliral poslanec Žičkar radi konfiskacije članka „Celjski župan“, ker ta konfiskacija ni utemeljena.

(Vreme in čebelarje) sta si letos nekako v naskrižu; čebelarji nam tožijo, da jim je svečan sicer bil jako ugoden za čebele, a potem je sušec jih pokvaril. Aprila so zopet okrevale, tako da je bilo pričakovati, da bodo zrojile že začetkom maja, a neugodno vreme je roje do prvega lepega dne svetega Bonifacija zadrževalo; tedaj pa so imeli čebelarji par dni časa ugrebsti prve roje. Nekatera leta morajo še delj čakati kakor letos, a tolika nevarnost jim malokdaj preti, kakor letos ob tej mrzli deževni spomladi.

(Iz Gornjega grada.) Zadnje dni pisalo se je precej o naših razmerah po raznih listih. Nepotrebno in krivično se je napadal knezoškof ljubljanski, da si je izbral odpadnika rimsko-katoliške vere in uskoka naroda dr. E. Mravljaga, za svojega zastopnika. Knezoškof ni vedel nič o tem, kar je ukrenil oskrbnik Hofbauer. Ta pa je res za škofovem hrbotom in proti njegovi volji, kakor že mnogokrat, tudi tokrat storil čin, kateri kaže, da se norčuje tako iz škofa, kakor iz katoliške vere. Precej, ko se je vladiki sporočilo o tem zlobnem naskoku, bil je poklican oskrbnik Hofbauer na odgovor. Čudno pa se nam vidi, da se temu človeku toliko časa prizanaša. Mož, ki ni kot strokovnjak nič posebnega in se takih oskrbnikov in še boljših dobi lahko na tucate in sedaj, ko imamo že tudi domačinov Slovencev sposobnih za take mesta, — bil bi že vendar zadnji čas, da se obračuna z njim. Ves Gornji grad in okolica pričakuje, da knezoškof stori [konec takim razmeram in nas reši pašovanja Hofbauerja.

(Nova štifta pri Gornjemgradu.) Kmetijsko in bralno društvo bode obhajalo dne 27. maja t. l. ob 4. uri popoldne pri „Slonu“ Slomšekovo slavnost z govorom predsednika g. Ivana Kelc, s petjem slavnoznanege pevskega društva „Lira“ v Kamniku, šaljivo tombolo z mnogimi zanimivimi dobitki in prosto zabavo. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

(Brežice.) Na splošno željo predstavljala se bode še enkrat igra „Tat v mlinu“, in sicer v nedeljo, dne 27. maja 1900.

(Nova občina Slatina.) Kakor znano nam je pravični deželni zbor lani sprejel zakon o delitvi občine Slatina v dve in sicer v kopališko in kmečko občino. Ta postava je dobila po znanem

nemškem receptu najvišje potrjenje. Namen postave je bil dosedanje slovensko občino razkrojiti tako v dve, da imajo Nemci v edni gotovo večino. To so sedaj dosegli in so dobili pri volitvah v pondeljek sledeči občinski zastop: Kovačič, Lešnik, Miglič, Ogrizek, Potočnik, Rist in Stojšek — tedaj sami rodni Slovenci in narodni odpadniki. Tudi tu pride dan rešenja iz nemškega je-robstva.

(Iz Krčevine.) Vsled odborovega sklepa „Kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuj“ se bo vršila slavnost Slomšekove stoletnice na Binkoštni ponedeljek, to je, 4. junija t. l. ob 3. uri popoldne na vrtu gostilničarja gospoda Gregoreca. Vsled prizadevanja č. g. podpredsednika nam bo kot slavnostni govornik prihitel na pomoč vič. g. dr. Medved iz Maribora. — Odbor si usoja tem potom vlijudno povabiti vse ptujske Slovence, kakor tudi okoličane od blizu in daleč in tudi sosedna bralna društva na to izvanredno veselico oziroma slavnost. Da se bode veselica kolikor mogoče sijajno izvršila in da bo presegala vse dosedanje veselice, je treba prav obilne udeležbe. Zatorej, Slovenci! Na Binkoštni ponedeljek vsi od blizu in daleč na Slomšekovo slavnost k Gregorecu na Grajeno, da z obilno udeležbo pokažemo svoje prepričanje in da tako počastimo slaven spomin nepozabnega škofa Antona Mart. Slomškega.

(Mesto Ptuj) bo prihodnje leto obhajalo 1800letnico svojega obstoja. Leta 101 se je tam ustanovila rimska kolonija Petovijum in je iz nje nastalo sedanje mesto Ptuj. Občinski zastop in muzejsko društvo delata velike priprave za to slavlje; žal, da bodo od te slavnosti prasta rega mesta pri sedanjih razmerah gotovo izključeni Slovenci. Omenjeno bodi, da ima Ptuj v Avstriji najstarejše avtonomne mestne statute in da so se po vzorcu le-teh izdelovala pravila za druga mesta.

(Politično in gospodarsko društvo ljutomersko) priredi dne 27. maja popoldne ob 3. uri pri Sv. Juriju na Ščavnici v gostilni g. Martina Slana, javno zborovanje s sledečim sporedom: 1. Naše gospodarske razmere, govori g. dr. Anton Brumen; 2. poročilo o političnem položaju in o štajarskem deželnem zboru, govori deželni poslanec g. dr. Franjo Rosina; 3. razni nasveti. Na obilno udeležbo vabi vse slovenske rodoljube odbor.

(Mariborski „Narodni dom“) bode odslej imel pripravljen prenočišča, na kar opozarjamo skozi Maribor potujoče rojake in druge Slovence.

(Volitev v okrajni zastop mariborski) vršila se je pretekli teden. Za Slovence ta volitev ni ugodno izpadla, ker so zmagali v vseh razredih Nemci in nemškutarji. Pač pa je veselo že opaziti napredek tudi narodnih volilcev. Ledena skorja nemčurstva poka in dal Bog, da ob prihodnjih volitvah čez tri leta zmagamo vsaj v kmečkih občinah.

(Izvoz prašičev iz Štajarske.) Nižjeavstrijska deželna vlada je zopet dovolila iz političnih okrajev Bruck ob Muri, Ptuj, Brežice, na Štajarskem in iz okrajev Krško in Kočevje na Kranjskem — na Nižjeavstrijsko.

(Akad.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu) ima v sredo, dne 23. maja t. l. svoje drugo redno občno zborovanje v letnem tečaju 1900 v društvenih prostorih. Začetek ob 8. zvečer. Spored: 1. čitanje zapisnika zadnjega zborovanja; 2. čitanje zapisnika bratskega društva „Slovenije“; 3. poročilo odboru; 4. proračun za letni tečaj 1900; 5. poročilo revizorjev; 6. poročilo sabljakega kluba; 7. slučajnosti.

Druge slovenske novice.

(Osebnosti.) Finančni koncipist g. Valentin Žun je imenovan davčnim nadzornikom v IX. činovnem razredu; višji rešpicijent g. Fran Haljen pa je imenovan komisarjem finančne straže v X. činovnem razredu. — G. Karol Jelen, gozdni inšpekcijski komisar II. vrste v Postojni, je pomaknjen v I. razred.

(Poroki.) Gospod Karol Pleiweiss, c. kr. notar v Radečah, se je poročil z gospodično Emo Juvančič iz Radeč, — in g. dr. Andrej Kuhar, c. kr. notar v Žužemberku, z gospodično Berto pl. Dobnerjevo. Vso srečo!

(Osebnosti.) G. Rudolf Grund, doslej blagajniški kotlor na Dunaju, je imenovan prekalničevalcem pri rudarskem uradu v Idriji. — Č. g. Evgen Lampe, študijski prefekt na ljubljanskem semenišču, je bil 16. t. m. na graškem vaeu. lišču promoviran doktorjem bogoslovja.

(Umrl je) 16. t. m. v Ljubljani g. Simon Jahn, oficijal finančne prokurature in bivši hišni posestnik, ter oče znane narodne obitelji ljubljanske.

(Zaradi bogoskrunstva) sta bila pred ljubljanskim deželnim sodiščem Ignac Kvas in Franc Školj obsojena, in sicer prvi kot storilec na 18. drugi kot sokrivec na 13 mesecev. Ta dva sta pod Rožnikom v Ljubljani oskrunila znamenje Matere Božje. Kvas je šel v kapelico in je hotel podobno Marijino ven vreči in jo razbiti, ker se to ni dalo, se je zlotil Razpela, ga razbil in odrobljene kose obesil okoli po drevesih, noge je narobe v njivo zasadil, glavo pa nataknil na nek kol. Školj je med tem stražil. Na to sta bila obadva proti Kosezam, kjer sta oskrunila le drug križ. Prisojena kazen je v veliko zadoščanje žaljenemu verskemu čutu ljubljanskega prebivalstva.

(Pri vojaških naborih na Kranjskem) so jih vzeli oziroma potrdili na Gorenjskem in Dolenjskem tedaj iz 17. dopolnilnega okraja od 6478 predstavljenih — 1722. Tedaj je vsak četrti mladenič vojak. Največ so jih vzeli sorazmerno v ljubljanski okolici, kjer je bil vsak tretji potrjen, najmanj v črnomalskem, kjer je vsakega petega doletela vojaška suknja.

(Mizarstvo zadrugo) so si osnovali mizarji ljubljanske okolice s sedežem v Št. Vidu nad Ljubljano. Namen zadruge je: povzdiga zaslužka mizarjev in zvečanje pridobitka. V to svrhu si osnujejo zalogo pohištva in drugih mizarjskih izdelkov tudi na debelo, tako, da jim bo mogoče konkurirati z velikimi obrtniki. Po razmerju od posameznika v zalogo ddanega blaga se bodo dajali zadrugnikom predajmi in posojila. Pri vztrajni in trdni organizaciji so lepi uspehi gotovi. Kaj sličnega bi priporočali raznim strokam naših narodnih obrtnikov iz Celja in okolice.

(Klub kolesarjev „Zagorje“) priredi v nedeljo, dne 27. maja t. l., prvi letošnji izlet v Boštanj-Sevnico. V slučaju neugodnega vremena, vrši se izlet nedeljo pozneje. Tovariši kolesarji dobrodošli!

(Štrajk v vevški tovarni.) V tovarni za papir v Vevčah pri Ljubljani, ki je last družbe „Leykam-Josefsthal“ v Gradcu, je ostavilo delo nad 800 delavcev. Ti zahtevajo, da se določi najmanjša mezda 2 K na dan in da se odslovijo nekateri uradniki, ki kruto ravnaajo z delavci. Ker ni hotela tovarniška uprava turbin ustaviti, so stavkujoči delavci hoteli prerezati elektrovodne žice, kar je uprava preprečila z ustavljenjem turbin.

(Vratice) razsaja po Škofji Loki na Gorenjskem, vsled česar so nunske dekliške šole zaprle.

(Z Bleda) smo dobili vest, da je tamošnji dolgoletni župan in lastnik hotela gospod Ivan Mallner 16. t. m. umrl.

(Nova planinska koča) „Slovenskega planinskega društva“ se otvori na Begunjski na Gorenjskem. Imenovano kočo je radovljiški podružnici darovala gosa Terezija Soukup rojena Tomec. Imenovala se bo koča po očetu blagodušne darilke „Tomčeva koča“.

(Iz Zatičine na Dolenjskem) nam poroča popotnik, da so ondodni Cisterzijani svoj samostan v gradu v kratkem času zelo popravili, da je v samostanu že devet patrov, od katerih eden že dobro slovensko zna, in več bratov, tako, da je vseh že blizu 30 — Sodnija se bode morala iz Zatičine, kjer ni več prostorov za njo, do novega leta preseliti v Višnjogoro, kjer bode v ondodnem gradu nastanjena.

(Velike vojaške vaje) se bodo vršile letos na Pivki na Kranjskem. Celovško, ljubljansko in tržaško vojaštvo bo začelo manevre 10. avgusta t. l. in se ti zaključijo 4. septembra.

(Umrl je) 3. t. m. v Št. Vidu na Koroškem vrl narodnjak vč. g. šmohorski dekan monsignor Jožet Fric. Pokojnik je dosegel starost 61 let in je celih 36 let oral narodno ledino na Koroškem. Bil je tudi vzoren duhovnik in je kot tak služboval v Spodnjem Dravogradu, na Pliherku,

Žrelcu in nazadnje kot dekan v Šmohoru. — Rojstni kraj mu je Medbrovnica, kjer je zagledal luč sveta 7. marca 1839. R. i. p.!

(Tržaški občinski zastop) je po dolgem času sklenil zopet nekaj „pametnega“, namreč: postaviti spomenik velikemu pesniku Danteju. Ker je pa to nekaj tako pametnega, da se težko strinja z lahonsko pametjo, so imeli nekateri pomisleke proti postavljenju kipa v Trstu, nego ga hočejo imeti v Pulju. Ko bi Dante še živel, bi ne hotel biti ne v Trstu ne v Pulju postavljen.

(Lahonska predrznost.) Na slovenski šoli v Barkovljah pri Trstu se je osmelilo šolsko vodstvo izdati učencem laška spričevala. To je pač vrhunec izzivanja.

(Gorica) je na novo dobila župana dr. Karola Venuttija, ki je goriškim Slovincem to, kar Stiger celjskim.

(Hrvat na kvarnerskih otokih) se vzbujajo. Na Krku so ustanovili tiskarno in gospodarski list „Pučki prijatelji“, čegar urednik je navdušeni duhovnik Josko Pavačić. Ondi snujejo tudi posojilnice, n. pr. v Dobrinju, ki že posluje, v Puntu in drugod. Osnovani bi radi tudi konsumne magacine.

Dopisi.

Iz Žalca. Slovenci smo sicer mal narod, a ako smo edini, in dosledni, ter ako hočemo, premoremo veliko. Da je vsakemu narodu za napredek in zaboljšanje materijelnega blagostanja domača trgovina, obrt in industrija neobhodno potrebna, tega gotovo ne bode nikdo tajil. Da zamore domača obrt, trgovina in industrija tekmovati s tujimi enakimi podjetji, je neobhodno potrebno, da se taka podjetja tudi podpirajo. In ravno tega pri Slovencih manjka.

Zaplenjeno!

Izvrstno! Posnemajte! Zg. Žrjavce imajo obč. table slovensko-nemške, a to me jezi, da je nemški kažipot ondi zelo na nepravem kraju, namreč: „Nach Oberrotschutzen — St. Anna.“ Ta kažipot kaže k Sv. Ani v najbolj blatne ceste, kar bi se naj — odpravilo, ker za tujca je to silno neumna pot. Občini Šice in Šitanci ste narodni, imajoč nemško slovenske table. Živeli! Od Podplatarjeve nadepolne hčerke v Goricopoljskem trgu bi bil skoro uhan radi slovenskega ovratnika. Prišedši iz „črnega gozda“ se nahaja: Solag's Gasthof zum „Slugahof“, kako se to človeče, slovensko rojeni — Selak norčuje iz Slovencev s svojim „Slugahof“, bi ne bilo lepše „Slugadvor“? Krčmar „Schicker“ je morda v Bismarckovi deželi, ednako nad njim: „Huf u. Wagenschmiederei des K. Čížek,“ sramota! Ves drugi je kovač Anton Čížek, ki ima tudi slovenski napis, hvala mu! Šmarječani so deloma dobri Slovenci, imajoči slovensko-nemške napise in narodnega krčmarja Jager, „k veselemu kmetu“. Napredujte! Pri Sv. Petru je M. Muršec s samo-slovenskim napisom iskren slovenski krčmar. Bodi vedno tak in dobi posnemalce! — Mahnil sem jo proti Mariji Snežni, na slovensko-nemško mejo, misleč, tukaj so sami Germani doma, dobivajoč vpliv iz Čmureka; a temu ni takó. Na šoli se blesti lep slovenski napis: „Šola“. Ednako je za pohvaliti tajnik posojilnice z lepim slovenskim napisom: Jurij Zver, krojač; in „Prodajalnica Alojzije Zver“. Živeli! Andrej Saletinger ima „Gasthaus — gostilna. Trгоvec Anton Tomažič ima samo ime. Tudi prav! Močno pohvaliti pa je „Posojilnica“ slovenska, ki je že mnogim iz zadrege pomagala in prav lepo uspeva na jezo Bismarckovcev v Čmureku. Slovenci podpirajte njo! — Veseli me, da ima Ščavnica nemško-slovenske obč. table in kažipote, n. pr. v „Lomanoše“ v „Plitvički vrh“ itd. potem še le nemško. Našel sem dva narodna mlinarja: „Jožef Spindler in Jurij Senekovič“ imajoča samo slovenski napis ter izhajata brez — nemških in imata vedno dosti mlenja. Obiskal sem lepo in okusno „Lurško kapelico“, kip je izdelal domači umetnik g. Lavoslav Perko, podobar in pozlatar pri Sv. Trojici, ki ima tudi samo slovenski napis. Slovenci križem slovenske domovine, podpirajte ga z obilimi naročili ker dela okusno in po ceni. O njem bodem pri prvi priliki obširneje pisal. V nekem kraju sem opazil deščico zaradi stekline: „Konturmac“. Ali bi ne bilo lepše — slovensko? Takó sem Vam zopet dragi bralci naslikal del mile Slovenije in vam pokazal kakó vstaja tukaj narod. Polagoma bo že šlo! Le proč z nemškimi napisi, ker le takrat nas bodo spoštovali, ako ne bodemo vedno pred Nemci klečeplazili in zatirali sami svoj rod! Tudi na hišah pri številkah naj bi bili le slovenski napisi, n. pr. namesto: Oberrotschutzen — Zg. Ročica; Scheinzhthal — Ščavnica itd. Ednako si naj tudi žganjarije omislijo slovenske napise. Že veliko sem opazil slovenskih, kar bodem v kratkem poročal in naznanil imena onih vrlih domoljubnih Slovencev v spodbudo in posnemo drugim! Do tačas te predraga „Domovina“, iskreno pozdravlja Goricopoljski!

Politični pregled.

(Poroka prestolonaslednika) nadvojvoda Frana Ferdinanda z grofico Chotek je sedaj vendar gotova stvar, ker je cesar v to privolil. Če bi se bil brez cesarjevega privoljenja poročil, moral bi se bil odpovedati tudi vsem predpravam avstrijskega nadvojvoda in prestolonasledstvu in bi njegova soproga ostala navadna grofica, tako bo pa priznana kot soproga prestolonaslednika. Če bo nadvojvoda Fran Ferdinand, nje prihodnji mož zasedel prestol, bo dobila naslov „cesarska soproga“. Vendar otroci iz tega zakona ne bodo imeli pravice do prestola, nego bo prestolonaslednik potem brat sedanjega Frana Ferdinanda — nadvojvoda Oton ozir. njegovi potomci.

(Jugoslovani in češka obstrukcija.) Mnogo napadov in psov k so morali požreti južnoslovanski poslanci od svojih nemških tovarišev v državnem zboru, češ, da podpirajo češko obstrukcijo, ki ovira vsako parlamentarno delovanje. V odgovor na vse podlosti so se Jugoslovani v svoji klubovi seji izrekli za uravnanje rednega

parlamentarnega delovanja in za uredbo posebnega parlamentarnega jezikovnega odseka.

(Doba obstrukcij.) V avstrijskem parlamentu obstruirajo Čehi zaradi jezika vprašanja, v nemškem zjedinjene protikatoliške stranke zaradi takozvane „lex Heinze“, ki prepoveduje javno izstavljanje sramežljivost žalečih podob itd., — v Italiji pa obstruirajo vsi revolucionarni elementi, ker z vlado sploh niso zadovoljni. V Italiji je obstrukcija najhuja in najbolj vroča. Kralj laški je bil zaradi tega prisiljen zbornico razpustiti.

(Čehi in premenitev obrtnega reda.) Nemški člani obrtnega odseka v državnem zboru so se domenili z Mladočehi, da pride obrtna novela po Binkošti v državno zbornico in da pri njej Čehi ne obstruirajo. Prej ne pustijo priti te premembe na dnevni red, ker so jim dunajski Nemci napravili že več demonstracij zaradi obstrukcije in jih nedostojno tudi v državnem zboru napadali in psovali. S tem hočejo pokazati, da se k ničemur ne dajo prisiliti.

(Visoko odlikovanje.) Avstrijski cesar je španskemu kralju Alfonzu podelil red sv. Štefana, katerega so izročili mlademu kralju posebni cesarski odposlanci z velikimi dvornimi slavnostmi.

(Kraljeva zaročja.) Hči znanega zdravnika za oči vojvoda Karla Teodorja Bavarskega, vojvodinja Elizabeta, se ima zaročiti v kratkem z belgijskim princem Albertom.

(Pri mednarodni revueji ali paradi ladij), ki se priredi povodom pariške svetovne razstave v Cherbourgu bo avstro-ogrsko vojno mornarico zastopala nova vojna križarka „Cesar Karol VI“.

(Turčija) je postala zadnji teden proti Avstriji krotkejša. Sultan, ki je bil avstrijskemu obristu Giesselnu prepovedal poučno potovanje v Armenijo, je ne samo svojo prepoved prekal, nego tudi provincijalnim oblastim v Aziji zapovedal s koliko spoštljivostjo imajo barona Gieseln sprejemati in paziti, da se mu med podivjanimi Mohamedani kaj ne zgodi. Seveda sultan tega ni storil prostovoljno nego na odločen pritisk Avstrije, ker bi inace moral poseči globoko v državni, navadno prazni mošnjiček, če bi se potujočemu Avstrijcu kaj zgodilo.

(Buri in Amerika.) Odposlanci Burov, ki so celo Evropo zastopali prepotovali s prošnjo, da jim evropske velesile pripomorejo s posredovanjem do pravičnega mira z Angleži, so prišli v zadnjem tednu v Zjedinjene države severoameriške. Tu jih je ljudstvo kakor vlada z navdušenjem sprejela, čemur se ni čuditi, če se pomisli, da se je svoj čas Američanom ravnotako godilo kakor zdaj Burom in da so si Američani z veliko silo pribojevali tisto samostojnost, katere blagoslov sedaj uživajo. Vlada jih je sprejela kot diplomatske poslanike. Ljudstvo jim pa prireja povsod burne ovacije, Predsednik zveznih držav Mac Kinley, bo moral pod ljudskim pritiskom najbrž prevzeti vlogo posredovalca med Buri in Angleži, če bo hotel ostati predsednik republike.

(Vojna v Afriki.) Burom se godi vedno slabše. General Methuen zasedel je Hoopstadt, general Broadvard pa Lindley. Prezident Stejn je že pred več časom zapustil to mesto. Angleži uradno razglasajo, da so zopet osvobodili Mafeking. Buri so to mesto oblegali 220 dni in obleganje opustili, ko so Angleži dobili velikanško pomoč. V Londonu vlada nepopisno veselje. Dne 19. maja pa je zasedel general Buller Newcastle. Obe burski vladi sklenili ste prositi za mir in deputacija je šla prosit američanskega prezidenta Mac Kinleya naj posreduje pri angleški vladi.

Razne stvari.

(Solnčni mrk.) Dne 28. t. m. popoldne bo solnce popolno mrknilo. Videla se bo ta redka prikazen najbolje v Mehiki, na Španskem in na juž. otokih. Tudi pri nas v Celju se bo delni solni mrk dobro videl. Za Celje proračunjeni čas je: začetak ob 4. uri 5 min., srednji čas ob 5. uri 5 min. in konec ob 6. uri 5 min. Tedaj se bo v Celju videl ravno dve uri. Luna bo zakrila po našem opazovanju 066 solnčne oble, to je torej skoraj natančno dve tretjini.

(33 oseb utonilo.) Pri Rončiljoni v Italiji imajo na jezeru Niko božjo pot sv. Lucije, kamor se vozijo s čolni. Nek tak čoln je imel v sebi preveč potnikov, ki so bili neednako razdeljeni in se je prevrnil. Tudi čoln, ki je prišel prvemu na

Iz Goricopolja. Že zopet na potu, lep čas majnik je, kdo bo vedno doma tičal! V Zg. Žrjavcih sem našel lep napis: Lovrenc Sklekovec, kovač. Tako je prav! Slovenci, podpirajte ga! Dalje: Jan. Sirkova gostilna; brez nemščine.

pomoč se je prevrnil in potonilo je 33 oseb, katerih trupla pa se bodo dala najti, ker je vlada precej poslala potapljalcev na lice mesta, da mrtvece poiščejo.

(Angleške in hurske zgube v vojski). „War Office“ poroča o zgubah angleške vojne od 24. sušca. Razven bolnih in ranjenih je po bitih 16.700 ljudi od katerih je 1033 častnikov. V bolnišnicah se nahaja 17.000 vojakov. Število vseh za vojno nesposobnih znaša tedaj 34.000 ljudi. Buri so zgubili mrtvih in ranjenih 7722 ljudi.

Loterijske številke.

Trst dne 19. maja 1900: 82, 22, 59, 78, 47.
Linc. „ „ 35, 87, 50, 43, 73.

(219) 3-1

A 60/00

5.

RAZGLAS

za poklic sodišča neznanih dedičev.

Od c. kr. okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu na Štajerskem se naznanja, da sta se s sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Mariboru od 19. sušca F. 17/98

1900 oba brata: Janez Kovatscheg

tudi Kovatschitsch (Kovačič), rojen 7. aprila 1763, in Boštjan Kovatscheg tudi Kovatschitsch rojen 20. prosinca 1766, zakonska sinova Janeza Kovatschitsch in Marije rojene Šven iz Bukovšeka v svrhu zapuščinske razprave proglasila mrtvima.

Ker je temu sodišču neznan, katere osebe imajo dedno pravico do zapuščine teh dveh, se pozivljajo vsi, kateri imajo iz kateregakoli pravnega naslova iz zapuščine za terjati, svojo dedno pravico v teku jednega leta od spodaj zapisanega dne naprej računeno pri tem sodišču naznaniti in se z izkazom dedne pravice dediči prijaviti, ker bi se sicer zapuščina, za katero se je začasno gospod Jos. Rop, hišni posestnik pri Sv. Lenartu, kuratorjem postavil, z onimi, ki so se dediči prijavili in svoje dednopravne naslove izkazali, — razpravljala in njim prisodila, nastopljeni del zapuščine pa, ali, če bi se nihče dedičem ne prijavil, cela zapuščina od države kot brezdedična zasegla.

C. kr. okrajno sodišče pri Sv. Lenartu na Štajerskem
dne 22. aprila 1900.

L. S.

Dr. Kronvogel s. r.

300 veder

prav dobrega vina

se dobi pri dobovskih kmetih pod Brežicam na Štajerskem.

Več pove Franc Perger v Dobovi.

Sprejme se takoj v večje vinske trgovine

komptoarist

ki je slovenskega in nemškega jezika v pisavi kakor v govoru popolnoma zmožen. Pogoji jako ugodni. Oferte na upravnstvo (218 3-1) tega lista pod šifro „J. C. 1900“.

Proda se lepo posestvo

združeno z gostilno in trafikom. Hiša je popolnoma novo zidana. — Več pove Janez Širše, Spodnje (217) 3-1 Gorče, p. Braslovče

COMPAGNIE GÉNÉRALE TRANSATLANTIQUE

proga francoasa z brzimi poštami parobrodi via Inmost-Basel-Paris-Havre-New-York. — Vožna cena v III. razredu iz Basela v New-York 84 gld. (štirinosemdeset goldinarjev) s pristo brano in stanovanjem od Basela. Vsak četrtak se mora javiti v Baseln v Švici, vsako soboto pa se odpotuje v jutro preko Havre v Ameriko.

Ta črta je najbolj pripravna za Slovence, (Kranjce, Stajerce, Hrvate); na parnikih najboljše hrana in postrežba; potniki III. razreda dobé 2 krat na dan vino prosto.

Rommel & Comp. Basel, (Švica).
V Ameriki smo v svesi z listom „Glas Naroda“ (Franc Sakser) 109 Greenwich-Street New-York. (198) 10-2

Travniki v najem.

Janez Zimnjak v Celju razglasa, da daje v najem ta teden od dne 16. maja naprej po nizki ceni vse svoje travnike.

Dalje ima prostorna skladišča (magazine), klet in zemljišča, katere prodá ali dá v najem. Kdor želi kaj kupiti ali vzeti v najem, obrne naj se naravnost nanj.

Podjeten trgovec

išče v najem, v večjem kraju trgovino z manufakturnim in specerijskim blagom.

Blagohotne ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „Trgovec 34“ na upravnstvo tega lista. (180) 6-6

Vožne karte in tovorni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie in Antverpena naravnost v Novi Jork in Filadelfijo. Koncesijovana od via. c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje Red Star Linie. Dunaj IV. Wienergürtel 20 ali pa Julij Popper, Bahnstr. 8, Innsbruck.

Pola-Dunaj-Mostar

Binkoštni ponedeljek leta 1900!

Velik

Rendez-vous

bivših in sedanjih podčastnikov c. in kr. pešpolka broj 87. in bos. herec. pešpolka broj 4. v nadvojvoda Ivanovi votlini v Hudi luknji.

Djakovo-Gradec-Livno

Celje-Maribor-Ptuj

Vsi kraji na Spodnjem Štajerskem